

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös asiassa 01151/17/2204

1903/02.02.01/2017

KHALL 19.08.2019 § 219

Kaupunginvaltuusto on päättänyt poistaa 19.6.2017 § 78 päätöksellä valtuuston kokousta 29.5.2017 koskevaan pöytäkirjaan §:n 37 kohdalla liitetyn Laila Malilan eriävän mielipiteen (pöytäkirjan liite nro 4). Valtuuston päätöksen mukaan perusteluna eriävän mielipiteen poistamiselle on se, että se ei vastaa sisällöltään valtuuston kokouksessa ilmoitettua asiaa, vaan se käsittelee laajoja asiakokonaisuuksia, joilla ei ole yhteyttä vuoden 2016 tilinpäätöksen hyväksymiseen ja vastuuvapauteen.

Valtuuston päätökseen on liitetty ilmoitus muutoksenhakukiellosta, jonka mukaan päätöksestä ei saa tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.-

Laila Malila ja Taimi Nurminen ovat tehneet päätöksestä kunnallisvalituksen Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valittajat ovat vaatineet, että valtuuston päätös Laila Malilan esittämän eriävän mielipiteen poistamisesta on kumottava, päätökseen liitetty ilmoitus muutoksenhakukiellosta on poistettava ja päätöksen täytäntöönpano on kiellettävä. Pyhäjärven kaupunki on veloitettava korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut.

Vt. kaupunginjohtaja on esittelijänä valituksenalaista asiaa kaupunginhallituksessa käsiteltäessä ylittänyt toimivaltansa tehdessään esityksen Laila Malilan kirjallisen eriävän mielipiteen poistamisesta. Valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä vt. kaupunginjohtajan valmistelusta ja esittelystä, johon hänellä ei ole ollut lain mukaan oikeutta. Asian esittelytekstistä puuttuu pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaavan valtuuston puheenjohtajan mielipide.

Kuntalain mukaan päätöksentekoon osallistuneella, jos hän on tehnyt vastaehdotuksen tai äänestänyt päätöstä vastaan, on oikeus ilmoittaa päätöksestä eriävä mielipide. Ilmoitus on tehtävä heti, kun päätös on tehty. Ennen pöytäkirjan tarkastamista esitetyt kirjalliset perustelut liitetään pöytäkirjaan. Valtuutettu Malila on toiminut kuntalain mukaan ja toimittanut valtuuston pöytäkirjaan eriävän mielipiteen kirjallisena ja perusteluin ennen pöytäkirjan tarkastusta. Hänen oikeuttaan on loukattu ja asiassa on toimittu mielivaltaisella tavalla. Valtuuston päätös on syntynyt kuntalain vastaisesti. Valituksenalaisella päätöksellä on muutettu valtuuston päätöstä 29.5.2017 § 37. Kysymyksessä ei siten ole valmistelua tai täytäntöönpanoa tarkoittava päätös, josta ei saisi valittaa.

Hallinto-oikeus on ratkaisullaan kumonnut valtuuston valituksenalaisen päätöksen koskien Laila Malilan esittämän kirjallisen eriävän mielipiteen poistamista pöytäkirjasta. Valtuuston mainitun päätöksen tultua kumotuksi, asiassa ei ole tarpeen lausua päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä koskevasta vaatimuksesta.

Hallinto-oikeus velvoittaa Pyhjärven kaupungin korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut 150 eurolla, josta valittajille on maksettava yhteisesti 144 euroa ja Laila Malilalle valitusosoituksen hankkimiskustannuksina lisäksi kuusi euroa.

Hallinto-oikeuden ratkaisun perusteluna on, että päätös poistaa pöytäkirjaan liitettäväksi tarkoitettu eriävä mielipide perusteluineen on sellainen ratkaisu, josta saa kuntalain 135 §:n mukaan tehdä kunnallisvalituksen. Hallinto-oikeus ei ole voinut valitusta jättää tutkimatta. Valituksenalaiseen päätökseen ei olisi tullut liittää ilmoitusta muutoksenhakukiellosta.

Suomen perustuslain 12 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on sananvapaus. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkempia säännöksiä sananvapaudenkäytöstä annetaan lailla.

Malila on esittänyt eriävän mielipiteen kirjallisine perusteluineen ennen valtuuston kokouksen pöytäkirjan tarkastamista, jolloin se olisi tullut liittää pöytäkirjaan. Kun huomioidaan Suomen perustuslain 12 §:ssä 1 momentissa sananvapaudesta säädetty sekä se, että kuntalaissa ei ole säännöksiä eikä Pyhjärven kaupungin hallintosäännössä määräyksiä, joilla olisi rajoitettu esitettävän eriävän mielipiteen ja sen perustelun sisältöä, valtuusto ei ole voinut perusteillaan poistaa eriävää mielipidettä perusteluineen pöytäkirjasta.

Liitteenä nro 3

- Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös dnro 01151/17/2204.

Vt. kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1) merkitä tiedoksi Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen 10.2.2017, dnro 01253/15/2204 ja saattaa sen kaupunginvaltuustolle tiedoksi;

2) ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että valtuusto päättää korjata kokouksen kvalt 29.5.2017 § 78 pöytäkirjaa siltä osin, että päätökseen lisätään merkintä Laila Malilan eriävästä mielipiteestä. Taltiokappaleeseen tehdään korjausmerkintä.

3) korvata valittajien oikeudenkäyntikulut 150 €.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi vt. kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Pöytäkirjan liitteenä nro 3

- Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös dnro 01151/17/2204.